

Η σπουδαιότητα της συναισθηματικής νοημοσύνης στο σχολείο

Τα περισσότερα σχολικά συστήματα σήμερα δίνουν έμφαση σε δύο είδη νοημοσύνης, την λογικό-μαθηματική και την γλωσσική νοημοσύνη. Περιορίζονται κυρίως στην απόκτηση και επεξεργασία γνώσεων και σε μικρότερο βαθμό στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης. Είναι όμως αρκετά αυτά για την ανάπτυξη ενός δημιουργικού και ολοκληρωμένου ατόμου; Μπορούμε με όσα προσφέρουμε στο σχολείο να δημιουργήσουμε επιτυχημένους και κυρίως ευτυχισμένους ανθρώπους;

Την ίδια στιγμή τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ένα συνεχώς αυξανόμενο κύμα συναισθηματικής μόλυνσης. Τα παιδιά σήμερα αισθάνονται μοναξιά, κατάθλιψη, είναι πολύ πιο οξύθυμα και νευρικά, ανυπάκουα και επιθετικά. Το φαινόμενο αυτό είναι παγκόσμιο και είναι ευρέως γνωστά τα αυξανόμενα προβλήματα που σχετίζονται με τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, τη βίαιη συμπεριφορά, την επιθετικότητα και την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου.

Συνεπώς, η εκπαίδευση έχει ένα ευρύτερο και βαθύτερο ρόλο να διαδραματίσει ώστε ο μαθητής να γνωρίσει καλύτερα τον εαυτό του αξιοποιώντας τις απεριόριστες δυνατότητές του, αλλά και ταυτόχρονα να κατανοήσει τα συναισθήματα του. Να μπορεί ακόμη να βρίσκει κίνητρα ώστε να πετυχαίνει τους στόχους του. Παράλληλα, να τον οδηγήσει στην αλληλοκατανόηση και στην βελτίωση της επικοινωνίας και συνεργασίας.

Όλα τα πιο πάνω αποτελούν απαραίτητα και βασικά χαρακτηριστικά του κάθε ανθρώπου που επιθυμεί να ζήσει με νόημα και ουσία τη ζωή του και την ίδια στιγμή να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις φουρτούνες και δυσκολίες που καθημερινά θα βρίσκει στον δρόμο του. Ακόμη, να μπορεί να μετατρέπει τις δυσκολίες και τα προβλήματα, σε ευκαιρίες ώστε να αναπτύσσεται και να βελτιώνεται μέσα από αυτές.

Εντάσσοντας τη συναισθηματική αγωγή στην εκπαιδευτική διαδικασία, τα παιδιά δραστηριοποιούνται κοινωνικά και αναπτύσσονται συναισθηματικά. Το σχολείο αποτελεί ένα φυσικό περιβάλλον για την εφαρμογή της συναισθηματικής νοημοσύνης, ώστε να γνωρίσουν αλλά κυρίως να εφαρμόσουν και να βιώσουν καθημερινά την αυτογνωσία, τον αυτοέλεγχο, την συνεργασία και την επίλυση συγκρούσεων. Το σχολείο αποτελεί ένα χώρο όπου πρέπει να δίνεται έμφαση στα συναισθήματα των παιδιών αντί να παραμελούνται και να καταπιέζονται.

Η συναισθηματική νοημοσύνη δεν είναι μια δεξιότητα που είτε την φέρει κάποιος μαζί του είτε όχι. Η νοημοσύνη της καρδιάς δεν είναι κληρονομική, αλλά μπορεί να αναπτυχθεί και να συνεχίσει να βελτιώνεται εφ' όρου ζωής. Όπως επίσης αποδεικνύουν πολυάριθμες έρευνες που έχουν γίνει, στην καλύτερη περίπτωση ο γνωστός δείκτης νοημοσύνης (IQ) συμβάλλει κατά 20% στην οικοδόμηση μιας ευτυχισμένης ζωής. Το υπόλοιπο 80% εναπόκειται σε άλλες δυνάμεις και παράγοντες, στο επίκεντρο των οποίων βρίσκεται η συναισθηματική νοημοσύνη.

Γίνεται λοιπόν κατανοητό ότι η νοημοσύνη της καρδιάς, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία και ευτυχία του κάθε ανθρώπου. Η βελτίωση της συναισθηματικής νοημοσύνης των παιδιών αποτελεί σήμερα επιτακτική ανάγκη, ώστε να μπορέσουν να διαχειρίζονται καλύτερα τον εαυτό τους, να ενισχύουν την αυτοπεποίθησή τους, να βρίσκουν κίνητρα ώστε να πετυχαίνουν τους στόχους τους και να συνεργάζονται καλύτερα τόσο στην προσωπική αλλά και στην επαγγελματική τους ζωή. Μόνο έτσι θα μπορέσουν να γίνουν καλύτεροι μαθητές, καλύτεροι γονείς, καλύτεροι συνεργάτες, αλλά πάνω απ' όλα καλύτεροι άνθρωποι. Μόνο έτσι θα μπορέσουν να κυριαρχήσουν στον εαυτό τους. Άλλωστε όπως αναφέρει ο Κινέζος φιλόσοφος Λάο Τσε: «Το να ξέρεις τους άλλους είναι ευφυΐα. Το να ξέρεις τον εαυτό σου είναι σοφία. Το να κυριαρχείς στους άλλους είναι ισχύς. Το να κυριαρχείς στον εαυτό σου είναι η πραγματική δύναμη».

Θεόδωρος(Άκης) Ηλία
Διευθυντής Τεχνικής Σχολής Πάφου